

SLOVENSKI VESTNIK

**CELOVEC
PETEK
11. AVG.
1989**
Letnik XLIV.
Štev. 59 (2482)
Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort
Klagenfurt
Poštni urad 9020
Celovec
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt
Cena: 7 Šil.
3000 din.
P. b. b.

Pliberk presenetil

Potem ko je prejšnja leta za presenečenja v tekmovalstvu za avstrijski nogometni pokal skrbel Slovenski atletski klub, je letos na njegovo mesto stopila ekipa Pliberka. Kot je prej SAK kar serijsko premagoval prvo – in drugoligaše, je tokrat uspelo Pliberčanom, ki so izvrstno izpolnili taktična navodila svojega trenerja dr.

Ivana Ramšaka in tako zaslužno kar z 2:0 premagali drugoligaša LUV Graz.

Tekma v Pliberku je bila izredno zanimiva in tudi kvalitetna. Domačini (na sliki po zasluženih zmagi) so bili boljši v vsakem oziru, tako da rezultat ni mogel biti drugačen.

Za nadaljnje presenečenje v drugem kolu letošnjega pokalnega tekmovalstva je poskrbel še Rapid Lienz, ki je premagal Vorwärts Steyr z 1:0, WAC se je uveljavil v Grieskirchnu kar s 5:2, le Breže niso uspeli. Nekdanja žrtev slovenskih nogometašev LASK jih je visoko premagal kar z 0:4.

Pliberčane zdaj ob nekaj sreče v tretjem kolu, ki bo odigrano 1. novembra, čaka prominenten nasprotnik, kar bi bilo za pliberški stadion seveda velika atrakcija.

Slika: Rulitz

Celovski sejem: modna obrt iz Slovenije

Slovenija na Celovškem sejmu nadaljuje s skupinskimi razstavami. Medtem ko se je lani predstavilo 60 slovenskih obrtnikov z umetnostnimi izdelki, bo letos 14 obrtnikov prvič razstavljalo izdelke s področja mode, rokodelstva, usnja in pletenin.

Vstop ZSO v narodnostni svet je pogojen z uresničitvijo memoranduma

Upravni in nadzorni odbor Zveze slovenskih organizacij na Koroškem sta na skupni seji sklenila, da bo ZSO za eno mandatno dobo pogojno vstopila v tako imenovani narodnostni svet. Za zastopnike ZSO so bili imenovani dipl. inž. Feliks Wieser, dr. Marjan Sturm, dr. Janko Malle ter dr. Mirko Messner. Svoj pogojni vstop ZSO utemeljuje takole:

ZSO slej ko prej odklanja narodnostni svet kot neprijetno obliko dialoga med

vlado in zastopstvom manjšine. To še posebej na osnovi poročila Avstrijske rektorske konference. Zato se bo ZSO še nadalje zavzemala za revizijo Zakona o narodnostnih skupinah.

Politika razdvajanja narodne skupnosti v „dobre“ in „zle“ Slovence, ki jo je omogočil pristanek na ločitveni šolski zakon, je privedla narodno skupnost v izredno težko situacijo. Zveza slovenskih organizacij tako razdvajanje načelno odklanja, ker

narodni skupnosti škoduje.

ZSO je kot prvi pogoj za pogojni vstop zahtevala uresničitev vseh točk memoranduma iz februarja 1988. Z uvedbo tv-oddaj v slovenskem jeziku in finančno podporo dvojezičnim otroškim vrtcem je zvezna vlada izpolnila dve dogovorjeni točki. Ta čas pa, po izjavah pristojnih uradov na Dunaju, postaja tudi ustanovitev javne dvojezične trgovske akademije vedno bolj uresničljiva, tako da bi se na njej lahko začel

pouk z začetkom šolskega leta 1990/91. Financiranje kulturnih dejavnosti v smislu memoranduma pa zvezna vlada pogojuje z vstopom v svet.

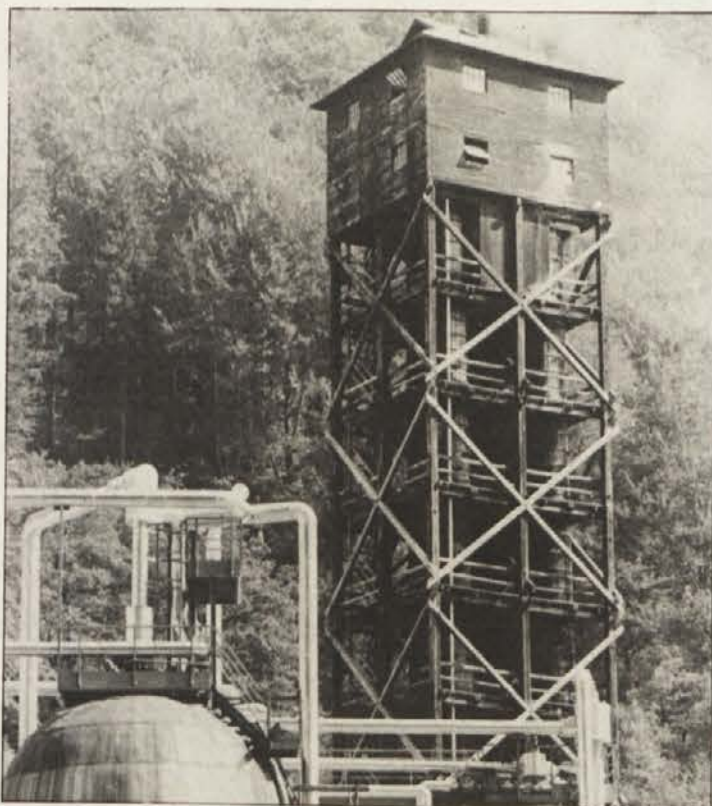
ZSO je zato v situaciji, ko po eni strani iz finančnih razlogov grozi skrčenje narodnostnih dejavnosti, in ko je po drugi strani razdvajanje narodne skupnosti postalo cilj avstrijske, še posebej pa koroške politike pod vodstvom Haiderja, pod hudim pritiskom pogojno imenovala

svoje člane za svet. S tem hoče preprečiti, da bi Haider in drugi v manjšinskem vprašanju lahko nadaljevali s svojo politiko „deli in vladaj“, hkrati pa naj bi zdaj tudi zvezna vlada dokazala, v koliki meri ima svet dejansko pristojnost najti rešitve.

ZSO se bo tudi v bodoče skupaj z demokratičnimi silami v Avstriji in inozemstvu borila za demokratično manjšinsko politiko in javno obsodila pojave netolerance in nemškega nacionalizma.

PREBERITE

- 2 Umetniki zavračajo Haiderjev napad
- 3 Razgovor z Valentinom Omanom
- 3 Heute im Slovenski vestnik
- 4 Celovski sejem pričakuje 200.000 obiskovalcev
- 6 Prva samostojna razstava Helmuta Blažaja
- 7 Te dni na televiziji in v radiu
- 8 Slovenski vestnik vsepovsod – danes na Obirju

Proizvodnja Obirja v teh dneh je rešil dež

Padavine Obirju omogočile proizvodnjo

Tovarna Obir, ki je v tork odposlala priziv na zvezno ministrstvo za kmetijstvo in v njem utemeljila potrebo po ohranitvi podjetja na Rebrci, hkrati pa sporočila tudi pripravljenost, da na Rebrci uresniči sanacijski in razvojni projekt nove celulozarne, bi skoraj morala prekiniti obratovanje. Zaradi manjših padavin je namreč upadla tudi količina vode v Dravi, tako so se v Obirju odločili za postopno zmanjšanje svoje proizvodnje, kar bi povzročilo tudi manjšo količino odplak, ki jo preko reke Bele odvajajo v Dravo. Na srečo pa so bile padavine v tork tako izdatne, da proizvodnje ni bilo treba zaustaviti.

V tem času pa so delavci Obirja imeli tudi dva interna

posveta, na katerih so preučili situacijo. Predsednik obratnega sveta nameščencev Norbert Schlieber je dejal, da demonstrativnih akcij sicer še ne bodo izvedli, da pa „jih je Slovenija papir razočaral, ker jim še ni dal konkretnih zagotovil, kaj bo storil z lokacijo na Rebrci. „Vsekakor pa je tudi Schlieber poudaril, da so delavci zainteresirani za čim daljše delovanje podjetja, se pravi, da se zavzemajo za to, da bi Obir do uresnitve že prej predloženega projekta lahko nemoteno proizvajal.

Obir torej čaka dve odločitvi: na uvidevno obravnavo priziva s strani ministrstva ter na dokončno zagotovilo Slovenija papirja, da bo na Rebrci postavil novo podjetje.

Upravni in nadzorni odbor Zveze slovenskih organizacij sta na svoji seji dne 7.8.1989 sprejela sklep o poskusnem vstopu v tako imenovani narodnostni sosvet.

Vzroke za to odločitev je treba iskati v novi politični situaciji, ki je nastala z izvolitvijo novega deželnega glavarja. Očitno je, da

KOMENTAR

dr.
MARJANA
STURMA

NIČ KAJ LAHKA ODLOČITEV

Haider skuša narodno skupnost razdvajati na „dobre“ in „zle“ koroške Slovence, in kaže, da to ustreza celo nekaterim koroškim Slovencem. Vsekakor do danes še nihče od tistih, ki jih Haider imenuje „dobre“ Slovence, tega njegovega poskusa razdvajanja ni javno zavrnil. Tako da ZSO, kot najbolj konsekvantna zastopnica narodnostnih interesov koroških Slovencev, čuti določene namere po izolaciji najbolj vztrajnega gibanja proti ločevanju in proti nemškemu nacionalizmu oz. za medetnično sodelovanje v deželi.

ZSO še vedno načelno odklanja Zakon o narodnostnih skupinah in s tem tudi tako imenovani sosvet. Zato se bo še nadalje z vsemi političnimi in pravnimi sredstvi prizadevala za njegovo spremembo.

S poskusnim vstopom v sosvet bo tudi ta forum izkoristila za načelno kritiko Zakona o narodnostnih skupinah.

Zvezna vlada še ni v celoti izpolnila štirih točk memoranduma – dvojezične javne trgovske akademije še ni –, vendar ZSO pri svoji odločitvi izhaja iz zagotovil ministrstva za pouk, umetnost in šport (z dne 27.7.1989), da priprave za ustanovitev šole tečejo in da bo začela s poukom s šolskim letom 1990/91.

Za ZSO odločitev ni bila enostavna, ker je po eni strani pod hudim pritiskom skrčenja finančnih sredstev, po drugi strani pa zaradi politike razdvajanja narodne skupnosti.

Izvolitev Haiderja za deželnega glavarja je slovensko narodno skupnost potisnila v novo politično situacijo. Njegovo poudarjanje etnocentrizma (nemška narodnost nasproti slovenski), ima nujno za posledico ločevanje po jezikovnih kriterijih na vseh nivojih družbenega življenja. S tem diametralno nasprotuje naši konceptiji medetničnega in dvojezičnega sodelovanja na Koroškem, kjer v resnici le dvojezičnost ustreza realnim družbenim razmeram. Poudarjanje etnocentrizma, ki je ustrežal nacionalnim razmeram v 19. stoletju, v naših družbenih okoliščinah pomeni objektivno in očitno tudi subjektivno zagovarjanje asimilacije in germanizacije koroških Slovencev. To je Haiderjeva linija; kdor jo ocenjuje drugače, se krepko moti.

Glede na vse te nove okoliščine sta upravni in nadzorni odbor Zveze slovenskih organizacij tudi sklenila v jeseni sklicati posvet, na katerem bomo na širši osnovi razpravljali o novi politični situaciji (tudi o vstopu v sosvet) in o potrebnem političnem postopanju.

Gorenjski sejem odprt

Danes – dan pred Celovskim sejmom – odpira svoja vrata tudi Gorenjski sejem v Kranju, ki ima že skoraj 500-letno tradicijo. Gorenjski sejem je osrednja slovenska prodajno-informativna prireditel in nudi kompletne družinske nakupe konfekcije, pohištva, izdelkov drobnega

gospodarstva ter kulinariko. Sejem pa bo privlačen tudi za kmetovalce in gozdarje, saj bo predstavil veliko izbiro gozdarske in kmetijske mehanizacije, rezervnih delov, priključkov in hlevske opreme.

Vsako popoldne in zvečer bo zabavni program s plesom.

Že z današnjem dnem bodo v Jugoslaviji uvedli nov bankovec za dva milijona dinarjev. Zaradi podivjane inflacije je prehitel celo izdajo milijonskega bankovca, ki bo prišel v promet začetek novembra.

„Tega ne počnem zaradi tega, da bi bil kot umetnik v središču pozornosti, da bi s tem postal bolj popularen“; je prepričljivo in odločno dejal akademski slikar Valentin Oman, ko ga je naš urednik obiskal na njegovem domu v Štebnu – sedanjem Bekštanju – in mu ob njegovi odločitvi, da na Koroškem ne bo več razstavljal vse dotlej, dokler se Haider ne bo distanciral od „Grenzlandjhrbuch“ svobodnjaške stranke, zastavil nekaj vprašanj.

Glavni povod za naš pogovor z umetnikom pa je bil poziv koroškega deželnega gla-

varja dr. Jörga Haiderja v nedavni televizijski oddaji „Inlandsreport“, ko je izjavil, da čaka, kdaj bo Oman zapustil Koroško in da je tu še dosti drugih umetnikov, ki hočejo dobiti možnost... S tem je Haider pred vso avstrijsko javnostjo Omanu storil veliko krivico. Valentin Oman se je o tej in še drugih izjavah jasno izrazil, kaj misli o sedanjem deželnem glavarju in o politiki njegove stranke.

Z OMANOM SE JE POGOVARJAL ANDREJ KOKOT

„Tega ne počnem, da bi bil v središču pozornosti...!“

SV: Vi ste znan akademski slikar, ki ima za seboj obsežen umetniški opus, ki se zrcali v številnih razstavah, ki ste jih imeli doma in v tujini, vaše delo pa je tudi umetniško opremljanje raznih javnih in drugih prostorov. Politično ste bili bolj zadržani, sedaj pa je to drugače. Kaj je bil povod za to spremembo?

Oman: V prvi vrsti sem umetnik. Imam pa tudi svoje politično mišljenje, zato mi ni vseeno, kaj se dogaja v naši deželi. Takoj po tem, ko je Haider izjavil, da hoče postati deželni glavar, sem sklenil, da, če bo tega prišlo, iz protesta na Koroškem ne bom več razstavljal.

SV: Torej ste se odločili že pred deželnozbornimi volitvami?

Oman: Da, ker sem se, kot tudi številni drugi umetniki s Koroške in drugih dežel, zavedal, kaj bi to za Koroško in Avstrijo pomenilo. Podpisal sem tudi izjavo, s katero smo številni umetniki protestirali proti izvolitvi Haiderja za deželnega glavarja. To se je na žalost zgodilo, jaz pa sem ure-

sničil svojo odločitev, da na Koroškem, dokler se Haider ne bo distanciral od „Grenzlandjhrbuch“, za katerega vsebino je kot predsednik FPÖ soodgovoren, ne bom razstavljal.

Kot Slovenec pa sem nastopil v volilnem boju. Tedaj sem, ko je v galeriji Carinthia tekla debata o kulturi, svobodnjaka Freunschlaga vprašal, če z odstranitvijo dvojezičnih napisov na Koroškem ni bil izbrisan del kulturnih vrednot naše dežele. Referent FPÖ je izjavil, da v tem ne vidi nobene kulturne izgube. Tudi kot umetnik sem se s svojim podpisom izražal proti kršenju narodnostnih in človekovih pravic, bil sem tudi proti Guggenbergerjevi maneri, da bi v Celovcu postavili spomenik odvedencem.

SV: Haider umetnike, ki se zavzemajo za svobodo v umetnosti, in tiste, ki podpirajo manjšine v njihovem prizadevanju za dosego pravic, postavlja v levi kot, kaj pravite k temu?

Oman: Kam nas Haider postavlja, mi je vseeno, zase vem, da sem se kot umetnik

postavil tudi proti odločitvam „levice“, na primer Kreiskyjevemu preštevanju posebne vrste in Wagnerjevemu ločevanju v šoli. V tej „levici“ pa so bili v glavnem odločilni spet Haiderjevi svobodnjaki in koroški nacionalisti. Vsi pa vedo, da takim pojavom nasprotujejo umetniki raznih ideoloških nazorov. Ker je beseda o šoli, želim še poudariti, da za Celovec ni dovolj privatna slovenska šola, jaz zahtevam javno ljudsko dvojezično šolo in otroški vrtev v Celovcu. Vem, da ta zahteva za Haiderja pomeni „levo“, a meni je težnja umetnikov, da bi pri nas zavladala resnična demokracija in enakopravnost, bolj pomembna kot Haiderjeva kategorizacija.

SV: Haider Vam je v televizijski oddaji podtaknil nekaj, česar niste rekli. Vas je to prizadelo?

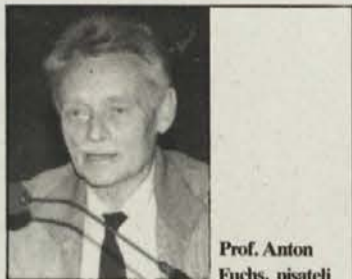
Oman: Politik bi moral vedeti, kaj govori. Ko sem videl, da govori neresnico, me je prizadelo. Jaz nisem rekel, da bom zapustil Koroško, če on postane deželni glavar, temveč, da tu ne bom razstav-

Gustav Januš, slikar in pesnik

„Konfrontacija ne pripelje nikamor. Upam, da se bo Jörg Haider spametoval. Pri tem mislim na njegovo izjavo, ko pravi, da se je njegova stranka sposobna še kaj naučiti. A način, kako se obnaša do umetnikov, ne kaže, da je za kaj takega tačas sposoben. Najprej se bo moral distancirati od „Grenzlandjhrbuch“ in od vseh izjav, v katerih umetnike postavlja v slabo luč.

Moral se bo dokopati do spoznanja, da je z umetniki potreben dialog na kulturni ravni. Tudi mene boli, kako Haider postopa z Omanom. Kot deželni glavar tega ne bi smel početi.“

Prof. Anton Fuchs, pisatelj

„To, kar si je deželni glavar Haider dovolil z Valentinom Omanom, presega vse meje in je treba odločno zavriniti. Z Omanom se čutim zelo povezanega; pred časom se je tudi meni zgodilo nekaj podobnega, kar potrjuje sedanje politično vzdušje na Koroškem.

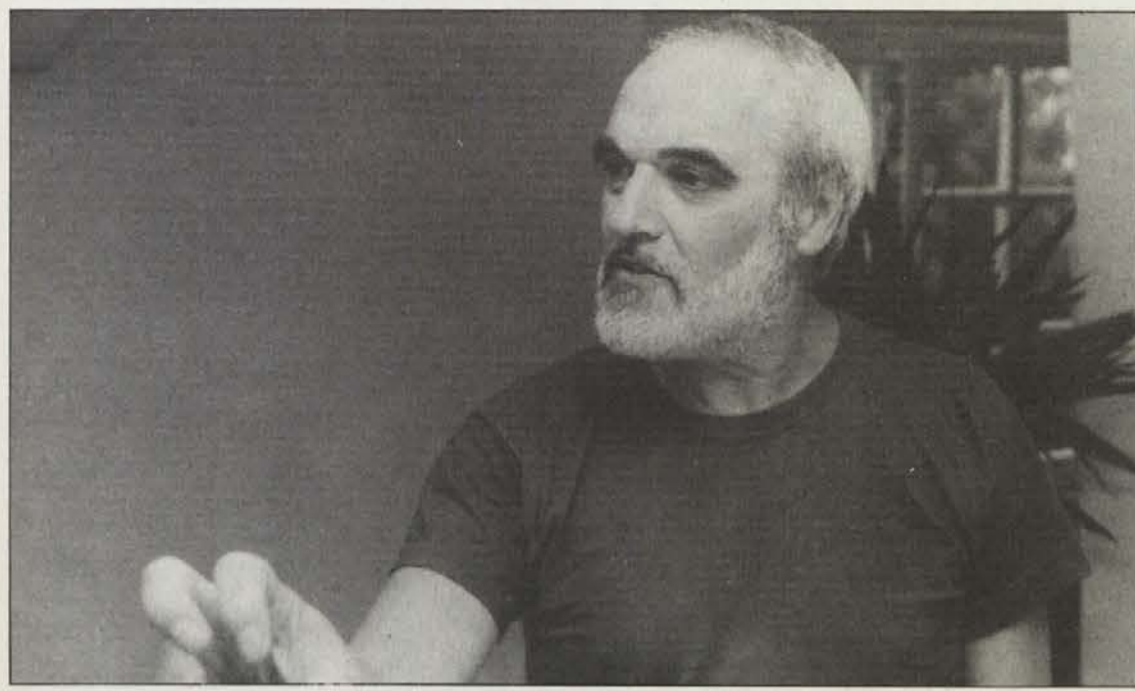
Haider se očitno ne zaveda, koliko je Oman kot umetnik storil za našo deželo. Priznan je po vsej Evropi, kar potrjujejo razstave, ki jih je imel v Parizu, Londonu, Ljubljani in celo v Ameriki. Z Omanom sem solidaren in ogorčen obsojam Haiderjevo nesolidno obnašanje nasproti njemu.“

Giselbert Hoke, slikar

Giselbert Hoke je našemu sodelavcu dejal, da je to, kar Haider očita Omanu, rekel on, da pa so taki očitki značilni za človeka, ki nima odnosa do kulture, potem pa je dobesedno dejal: „Po mojem mnenju koroški deželni glavar ne more biti človek, ki hkrati zastopa ekstremno nacionalne kroge. Omejevanje svobode umetnosti in umetnikov koroškemu deželnemu glavarju ne bo prineslo blagoslova.“

Več nam Hoke ni mogel povedati, ker umetniško ustvarja in ne sledi dnevnemu kulturnopolitičnemu dogajanju.

HEUTE
IMDie Seite
für unsere deutschsprachigen Leser/innenSLOVENSKI
VESTNIK

Akademski slikar Valentin Oman je odločno nastopil proti Haiderjevimi izjavam.

Slika: Kokot

ljal.

SV: Kakšna bo Vaša reakcija na to?**Oman:** Tega sedaj še ne vem, pričakujem pa, da bodo v mediju, v katerem je to izjavil, objavil to, kar sem resnično rek. Od Haiderja pa pričakujem, da se mi opraviči. Pričakujem pa tudi, da se odzove na moje in zahteve drugih umetnikov, da se jasno distancira od spornega članka v „Grenzlandjahrbuch“.**SV:** Pravkar Vam je telefonično urednik „Kleine Zeitung“ in Vas vabil, da bi ob koncu tega tedna sodelovali pri nekem omizju s Haiderjem. Vabilo ste zavrnil. Morda je ob tej priložnosti hotel popraviti svojo napako?**Oman:** Tako enostavno to ne gre. Do Haiderja sem nezaupljiv. Pogovor z njim pa pride v poštev šele, če se bo distanciral od spornega besedila v „Grenzlandjahrbuch“. Moral bo spremeniti miselnost svoje stranke, a v to zelo dvomim, in mislim, da od koroške FPÖ, dokler jo bosta vodila človeka kot sta Haider in Trattnigova, kaj takega ni pričako-

vati. FPÖ se lahko spremeni le, če ta dva v njej ne bi imela vodilne vloge.

SV: Haider je dejal, da hoče biti deželni glavar vsem, tudi koroškim Slovincem. Kaj mislite o tem?**Oman:** Rekel sem, da mu ne zaupam. Najprej se mora izkazati s kakim dejanjem, njegove besede zame nimajo veljave. Če pa bi se odločil za tak korak, potem sem pripravljen za dialog z njim, a le skupaj z drugimi umetniki, katerim tudi dela krivico.**SV:** Kdaj boste spet razstavliali na Koroškem?**Oman:** Ko bo Haider izpolnil mojo in zahtevo drugih umetnikov, ko se bo distanciral od „Grenzlandjahrbuch“.**SV:** Ali mislite, da Vam bo ta odločitev, da na Koroškem ne boste razstavliali, kot umetniku škodovala?**Oman:** Kot umetnik zaradi tega ne bom ne slabši in ne boljši. Tudi tega, da sem Slovenec, to ne bo spremenilo. To se je pokazalo v preteklosti, saj od vsega začetka vse kataloge za moje razstave tiskam dvojezično, kar bi na Koroškem

moralo biti nekaj povsem normalnega, a ni. Kaj takega tako smatrajo za politiko; tako gledano sem pač tudi politik, a moj interes je nekje drugje, v umetnosti.

SV: Po Haiderjevemu mnenju umetniki kot paraziti živijo od javnih sredstev. Kaj pravite k temu?**Oman:** V teku svojega večdesetletnega umetniškega delovanja sem prejel vsega skupaj okoli 50.000 šilingov podpore, kar pa je bilo namenjeno za poravnava dela tiskarskih stroškov za moje kataloge. Zato je ta očitek zame nestvarn in zloben. Jaz nisem in ne živim od podpor iz javnih sredstev. Preživljam se z dohodki od naročil za opremo raznih prostorov. Ta naročila pa ne prihajajo od deželne vlade, ampak od raznih ustanov, denarnih zavodov in arhitektov, predvsem od Nitscha; v njegovi galeriji sem imel tudi svojo prvo samostojno razstavo.**SV:** Kaj bi storili, če bi Haider prišel k Vam in hotel kupiti Vašo sliko?**Oman:** Ne bi je dobil!

KOMENTAR

JANKOTA MALLEJA

MRAČNA KULTURNA POLITIKA

Na svetu je malo dežel, kjer kulturi v taki meri omejujejo razvojne možnosti kot v Avstriji. Pri nas je kultura postranskega pomena, o njej pa v prvi vrsti odloča politika.

Znamenitim avstrijskim kulturnim ustvarjalcem je vrata do svobodnega kulturnega ustvarjanja odprl šele eksil. R. Musil, E. Fried, H. Eissler, K. Kraus idr. niso zdržali hudih pritiskov, ne lažnive morale avstrijske politike, kazalca družbene zavesti, ki s svojo identiteto nikoli ni razčistila.

Avstrijska kultura je v vseh povojnih letih reševala in vzdrževala dirigente, pevce, režiserje in druge kulturne ustvarjalce, ki so „zrasli“ v času nacizma in avstrijski kulturi dali nemškonalni značaj. V demokratični Avstriji so dosegli

drugo življensko kariero. Kulturni politiki so to imenovali kultura za vsak okus in za vsakega nekaj. Okus pa je narekovala od oblasti zaščiten in s težkimi denarji obložena avstrijska kulturna klientela. Politika, ki je skvarila okus za umetnost, se je spajdašila s tisto zvrstjo umetnosti, ki se ji je proti vsem načelom svobodnega kulturnega ustvarjanja-popolnoma podredila. Zato za B. Brechta, H. Heineja, Th. Manna idr. v avstrijski „visoki kulturi“ nikoli ni bilo prostora. Le spomnimo se političnega spektakla okrog uprizoritve „Heldenplatz“ Th. Bernarda!

Haiderjevi napadi na Valentinu Omanu in druge kulturne ustvarjalce se navezujejo na to neslavno avstrijsko tradicijo. Gre za izrazit poskus politične

indoktrinacije kulturnega življenja. Haider hoče to izpeljati dosledno, prav tako kot svoj čas avstrijska kulturna politika, ko ni dopuščala, da bi v avstrijskih teatrir uprizarjali dela B. Brechta. Haiderjev poziv, naj Oman zapusti deželo, je metoda denunciranja umetnikov in navezadnje tudi začetek obsodbe same umetnosti. Nemškonalna ideologija ima za to poseben izraz: „Entartete Kunst“.

Haider po eni strani napada drugače misleče in s tem streže večjemu delu svojega nemškonalnega volilnega potenciala, po drugi strani pa se s svojim populizmom intenzivno navezuje na priljubljeno kulturno-zabavniško plat v našem družbenem življenju. Grozljivo dejstvo za poneumljanje ljudi. Za to kulturno-zabavniško konstantno leta 1938 ni bilo priključitve, ker je bila že priključena, leta 1945 ni bilo osvoboditve, ker je ostala priključena, in v povojnih letih je nista pretresali ne kriza ne prenova, ker se je vedno zibala na površju družbenega življenja. To je zanesljiv znak za soliden reakcionarni razvoj. Z glavo ni treba misliti, tisti, ki mislijo, naj bi zapustili deželo, da ne bi okužili kulturne zabave.

S Haiderjem ni zabave!

Zentralverband wird Volksgruppenbeirat beschicken – Bedingung ist Erfüllung des Memorandums vom Februar 1988

Der Zentralverband slowenischer Organisationen in Kärnten hat auf der gemeinsamen Sitzung seines Verwaltungs- und Kontrollausschusses die versuchsweise Beschickung des Volksgruppenbeirates beschlossen. Hiefür waren folgende Gründe maßgebend:

1. Der Zentralverband lehnt nach wie vor und insbesondere im Lichte des Berichtes der österreichischen Rektorenkonferenz den Volksgruppenbeirat als inadäquate Form des Dialogs zwischen Regierung und Volksgruppenvertretung ab. Deshalb wird sich der Zentralverband auch weiter für die Revision des Volksgruppengesetzes einsetzen.

2. Die Politik der Spaltung der Volksgruppe in „gute“ und „böse“ Kärntner Slowenen, die durch die Zustimmung zum Trennungsmodell ermöglicht wurde, hat die Volksgruppe in eine äußerst schwierige Situation gebracht. Der Zentralverband lehnt eine solche Spaltung prinzipiell ab, weil sie der gesamten Volksgruppe schadet.

3. Der Zentralverband hat als Vorbedingung für einen bedingten Eintritt in den Beirat die Erfüllung der Punkte aus dem Memorandum vom Februar 1988 gefordert. Mit den TV-Sendungen in slowenischer Sprache und der finanziellen Unterstützung der zweisprachigen Kindergärten wurden von Seiten der Bundesregierung erste kleine Schritte bei der Realisierung des Memorandums gesetzt. Mittlerweile nimmt nach Aussagen zuständiger Stellen in Wien die Gründung einer

öffentlichen zweisprachigen Handelsakademie konkrete Formen an, sodaß mit dem Schuljahr 1990/91 der Unterricht beginnen könnte. Die Finanzierung der kulturellen Aktivitäten im Sinne des Memorandums wird von Seiten der Bundesregierung mit dem Eintritt in den Beirat junktimiert.

4. Der Zentralverband nominiert daher in einer Situation, in der einerseits aus finanziellen Gründen die Einschränkung der Volksgruppenaktivitäten droht und andererseits die Spaltung der Volksgruppe zum Ziel der österreichischen und insbesondere der Kärntner Politik unter Haider geworden ist, unter schwerem Druck seine Mitglieder versuchsweise für den Volksgruppenbeirat.

Damit soll verhindert werden, daß Haider und Co. ihre Politik „divide et impera“ in der Volksgruppenfrage fortsetzen können und andererseits wird nun die Bundesregierung beweisen müssen, ob der Beirat tatsächlich Lösungskompetenz hat.

Der Zentralverband slowenischer Organisationen wird weiter gemeinsam mit den demokratischen Kräften im In- und Ausland um eine europäische Volksgruppenpolitik bemüht sein und Intoleranz und Deutschnationalismus an den Pranger stellen.

Von Seiten des Zentralverbandes wurden folgende Personen für den Beirat nominiert: Obmann Dipl. Ing. Feliks Wieser, Sekretär Dr. Marjan Sturm, Vorstandsmitglied Dr. Janko Malle und Verwaltungsausschußmitglied Dr. Mirko Messner.

Oman weist Haider-Kritik zurück: Künstler fordern klare Distanzierung

Die Proteste gegen Haider's Aussage, der bekannte Künstler Valentin Oman solle endlich auswandern, sind nicht verstimmt. In einem ausführlichen Interview mit dem Slovenski vestnik wies Haider's Angriff auch der betroffene Künstler selbst zurück. Oman betonte dabei, daß er nie davon gesprochen habe, aus Kärnten auszuwandern, daß er aber bei seiner Ankündigung bleibe, so lange in Kärnten nicht mehr auszustellen, bis sich Jörg Haider und Kriemhild Trattnig, die ja verantwortliche Mitherausgeber des FPÖ-Grenzlandjahrbuches sind, nicht von diesem distanzieren haben...

Kritik an Haider üben auch Gustav Januš, Anton Fuchs und Giselbert Hoke. Januš ist gegen jede Konfrontation und fordert von Haider eine

klare Distanzierung vom Grenzlandjahrbuch. Prof. Anton Fuchs empfindet das Verhalten Haider gegenüber Oman als taktlos und protestiert gegen ein solches Benehmen des Landeshauptmannes – Valentin Oman wie allen Künstlern gegenüber. Giselbert Hoke wieder unterstrich: „Jemand kann meiner Meinung nach nicht Landeshauptmann sein, wenn er zugleich extrem nationale Kreise vertritt. Die Freiheit der Kunst anzutasten würde dem Landeshauptmann keinen Segen bringen.“

Kritik an Haider übt auch der Christliche Kulturverband, der gleichzeitig aber auch ankündigt, daß sein Vertreter im Kulturbeirat des Landes Oman für den diesjährigen Kulturpreis des Landes vorschlagen wird.

Sejemska predstavitev 1989 Avstrijskih dravskih elektrarn AG pod geslom „Voda, sonce, veter in toplota“ se ukvarja z energijskimi projekti podjetij za bodočnost s poudarkom na obstoječe in alternativne oblike energije.

Konkretna prizadevanja ÖDK za novosti, nadaljnji razvoj in raziskova-

EIN UNTERNEHMEN VOLL ENERGIE

**Wasser·Sonne
Wind + Wärme**

Avstrijske dravske elektrarne na Celovškem sejmu: Svet obnovljive energije

nje na področjih daljinske toplote, sončne in energije vetra, pripravljanja vode, avtomobila na elektriko itd. bodo predstavljena na posebno nazoren način. Temu bodo služili konkretni modeli kot tudi video posnetki na 16 kompjutersko vodenih monitorjih.

Jedro izpovedi: ÖDK so podjetje s vrhunsko tehniko, s polno odgovornostjo za iskanje novih nalog na področju varstva narave in novih tehnologij za pridobivanje energije.

je. Visokokvalificirani tehniki se poslužujejo znanja sedanosti in raziskujejo za jutri, za naše okolje, za naše otroke in vnuke.

Razstavljeni predmeti in naprave omogočajo pregled presenetljivega sveta obnovljivih oblik energije. K ÖDK predstaviti 89 spadajo model sončne elektrarne, sončni napajalnik, „Solar-Power-Pack“, solarna priprava za polnenje baterij, električni avtomobil, vetrna turbina kot tudi pretočna elek-

trarna in hišni priključek na daljinsko ogrevanje.

Paleta razstavnih tem zaokrožajo turistične možnosti Reibecka in Malte z jezom Kölnbrein.

Priljubljeno uganjarsko tekmovanje (1. nagrada: barvni televizor z videorekorderjem) vključuje težiščna vprašanja o vodi, soncu, vetru in toploti.

Avstrijske dravske elektrarne Vas prisrčno vabijo na obisk svojega paviljona na Celovškem sejmu od 12. do 20. avgusta 1989.

56. mednarodni Ce

od 12. do 20. avgusta '89

Jutri, v soboto, bo minister za gospodarstvo dr. Wolfgang Schüssel odprl 56. mednarodni Celovški sejem, ki je največji gospodarski dogodek na Koroškem. Organizatorji spet pričakujejo okoli 200.000 obiskovalcev, predvsem iz jugovzhodnega predela in ostale Avstrije in Jugoslavije. Kot je ob predstavitvi dejal predsednik sejma Walter Dermuth, je sejem postal privlačen že tudi na Madžarskem. Na sejmski površini 100.000m² bo s potrošniškim blagom in investicijsko opremo sodelovalo 944 razstavljalcev. Poslovodja sejma dr. Hans-Jörg Pawlik je poudaril, da pričakujejo dobre rezultate, ker se v Avstriji trenutno kaže pozitiven gospodarski razvoj. Pri tem uspeh ne merijo le s prodano robo, odločujoč bo obseg pri naročilih.

Celovški sejem je kot gospodarska in družabna prireditelja sredi avgusta globoko zasidran med prebivalstvom, čeprav je močno spremenil svoj značaj in je sedaj ločen od lesnega sejma, ki poteka

v mesecu septembru.

Kmetijska zbornica, ki se letos lahko ponaša z novim gostinskim paviljonom, bo v glavnem predstavila konje in jagnjeta, v paviljonu pa bo nudila tudi jagnjetino na žaru. Strokovna razstava s podeželsko tehniko (Landtechnik) se bo letos začela šele v torek, 15. 8., in bo trajala do konca sejma. Na sporedu bo tudi pokušnja 270 vrst mošta in razstava sadjarjev.

Center montažnih hiš bo gotovo spet privlačen. Poseben paviljon pa bo posvečen tudi razstavi sanitarij, konkretno kopalnic (pod naslovom „Bäderträume“). Razstavljeni pa bodo tudi mnogi drugi gradbeni materiali.

Združenje trgovcev tekstila bo skušalo z modnimi revijami na ladjah Vrbskega jezera privabiti tudi čimveč turistov. Široko ponudbo pa dopolnjuje oprema za gospodinjstvo, zdravstvo, izobraževanje, energetiko ipd.

Predstavniki sejma so izrazili zadovoljstvo tudi zaradi prve posebne raz-

stave slovenske modne obrti, na kateri bo 14 razstavljalcev iz Slovenije predstavilo modne, rokodelske, usnjene in pletene izdelke.

V torek, 15. 8., pa bodo predstavili ljudsko umetnost Brazilije, Finske, Madžarske, Toga, Kitajske in Bolivije. Koroško bodo zastopale 4 folklorne skupine.

Sejem seveda ne bi bil Celovški sejem, če ne bi vabil tudi z živžavom v zabaviščnem parku in s kulinaricnimi specialitetami.

Otroški dan in dan starejših

Sreda, 16. 8., je posvečena otrokom do 15. leta. V spremstvu odraslih imajo ta dan prost vstop. Menda jih čaka nekaj presenečenj, nastopilo pa bo tudi bitje „ALF“. Dan pozneje, 17. avgusta, pa je posvečen starejšim obiskovalcem. Spored je prilagojen njihovim željam in tudi vstopnina zanje bo ta dan nižja: plačali bodo mladinsko tarifo (35 šil.).

In še nekaj: v času sejma bo stalno deloval poseben otroški vrtec!

Z avtobusom do sejmišča

Kot že v prejšnjih letih je vodstvo Celovškega sejma poskrbelo za parkirišča izven mestnega središča. Od tam se bo na sejmišče mogoče pripeljati brezplačno s posebnimi avtobusi. Parkirišča so v Heizhausgasse, Kirchengasse, St. Ruprechterstraße in Bahnstraße. Tudi v mestnih avtobusih se bo mogoče posluževati posebnih kombiniranih tarif: za vožnjo z busom in za vstopnico bo treba plačati skupno le 60 šil. (odrasli) in 40 šil. (mladina).

Celovški sejem '89
Restavracija jugosl. specialitet

Obiščite nas na zabaviščnem parku

Energija in okolje

Kelag se priznava k čistim oblikam energije

Da se je stanje našega okolja že v svetovnem merilu katastrofalno poslabšalo, ni več nič novega. Vsak dan se nalaga v zrak, v našo vodo in zemljo na tisoče ton škodljivih snovi. Grozijo nam klimatske katastrofe in tudi „efekt tople grede“ nas bo dohitel. Kljub temu pa si življenja brez energije ne moremo zamisliti. Edina možnost, da svojim otrokom in vnukom ohranimo še relativno nedotaknjeno okolje, je izraba takšnih vrst energije, ki ne obremenjujejo okolja. Zato v svojem paviljonu na letošnjem Celovškem sejmu posvečamo posebno razstavo temi „Energija in okolje“. Predstavljamo čiste energije – električni tok, zemeljski plin in daljinsko ogrevanje (pro-

jekt Šentandraž), kajti manjše onesnaževanje zraka in vode, nizki prevozniki in nizka obremenitev tal so prednosti teh treh virov energije.

Z modelom mesta s 5000 prebivalci obiskovalcem ponazarjamo obremenitve okolja, ki jih povzročajo običajni energetski viri. V tej primerjavi premož in lahko kurilno olje glede onesnaževanja okolja daleč prekašata zemeljski plin, električni tok in daljinsko ogrevanje.

Del razstave je posvečen tudi zemeljskemu plinu, ki ga zaradi številnih pozitivnih lastnosti prebivalstvo vedno bolj koristi. Grafike in eksponati ponazarjajo iskanje in pridobivanje plina.

Video film informira o na-

predovanju pri gradnji elektrarne na Korici, ki naj bi začela obratovati ob koncu leta 1990.

V pritličju paviljona pa bodo na voljo strokovnjaki Kelag, s katerimi se bodo obiskovalci lahko posvetovali o energetskih vprašanjih, model enodružinske hiše pa bo zainteresiranim olajšal odločitve za individualno najugodnejšo obliko ogrevanja.

Razstavo naprav, ki upoštevajo zaščito okolja, dopolnjuje pred paviljonom razstavljen model najmanjše črpalne elektrarne (izdelala jo je BBU), poleg tega pa še zbiralna in razdeljevalna naprava za plin iz deponij ter različni stroji za razžvepljanje in odstranjevanje prahu in saj.

kika

pohištvo na sejmu

hala 5 na 500 m²

Celovški sejem vabi

Zabavišni park celovškega sejmišča letos vabi s še številnejšimi atrakcijami. V nekdanji hali Bayer pa bo koroški radio prirejal vsak dan od 12. ure dalje „Radio Kärnten Tanzstadel“, v njem bodo igrali mednarodno znani glasbeni ansambli. Pri otvoritvi bodo sodelovali tudi Luisa Fernandez, Peter Kent in Reinhold Bilgeri.

Človek je, kar je...

Za letošnjo predstavitev na Celovškem sejmu si je Delavska zbornica za Koroško domislila zanimivost: Pod geslom „Človek je, kar je“ si lahko daste izmeriti količino kolesterina, če pa imate previsokega, vam kompjuter takoj sestavi zdrav jedilnik za naslednje tedne.

Delavska zbornica nasploh posveča mnogo pozornosti temi „zdravje in prehrana“. S tem sledi trendu, da se vse več Avstrijcev zaveda pomembnosti zdrave prehrane, vendar se ta zavest še ne odraža v drugačnem načinu prehranjevanja. Kot na drugih področjih velja namreč tudi za prehrano, da so stare navade glede okusa, načina priprave ali izbire živil pač vse prevečkrat še železna srjace, ki se jih ne moremo otresti...

Delavska zbornica hoče pri tem pomagati, zato vam bodo v njenem paviljonu na voljo zdravnik, strokovna svetovalka za diete in medicinske sestre, ki vam bodo na licu mesta lahko povedali, ali se pravilno in predvsem zdravo prehranjujete.

Delavska zbornica pa nudi na Celovškem sejmu tudi informacije o svoji dejavnosti in o uslugah, ki jih opravlja za svoje člane. „Ste vedeli?“ je vprašanje, ki ga delavska zbornica zastavlja vsem

Der Mensch ist, was er ißt.

obiskovalcem. Odgovori pa so različni, npr. ni splošno znano, da se vsako leto nad 100.000 moških, žensk in mladih poslužuje uslug delavske zbornice; ni vsem znano, da delavska zbornica daje finančne podpore pri zidavi novih hiš, ter da je npr. lansko leto pomagala nad 30.000 delavcem z dodatki v skupini višini 140 milijonov šilingov.

Te in še druge informacije pa bo Delavska zbornica za Koroško nudila tudi na sejmu: predstavila bo svoje odbornike v sliki in besedi pa tudi sicer dokumentirala svoje storitve. Poleg tega pa čaka vse obiskovalce še posebna sreča: pri kvizu lahko zadenete kolo Mountainbike v vrednosti 20.000 šilingov in še druge lepe nagrade... Seveda samo v primeru, če boste uganili pravilno rešitev – ta pa ne bo težka, če se boste o storitvah Delavske zbornice prej informirali...

ARBEITERKAMMER KÄRNTEN

D R E I

Spielen Sie die richtige

Energiekarte

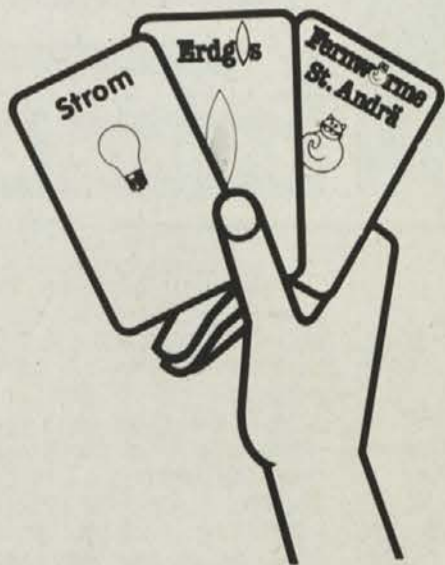
Strom

Erdgas

Fernwärme

Energie +

Umwelt

TRÜMPFE

im **kelag** Pavillon

auf der Klagenfurter Messe 12.–20. 8. '89

Razstava kmetijske zbornice

Koroška kmetijska zbornica na Celovškem sejmu se vsako leto predstavi s posebno razstavo. Ob 25-letnici Koroškega društva za vzrejo toplokrvnih živali bodo na ogled konji. Prikazan bo razvoj njihove vzreje, na sporedu so tudi demonstracije jahanja. Posebna razstava bo tudi ob 50-letnici deželnega ovčerejskega društva. Na ogled bodo gorske pasme ovac, pasme Taxl, Schwarzkopf, Suffok, Merino in koroška ovca (Kärntner Brillenschaf). S tem bodo poudarili rastoči pomen ovčereje.

Ovčje meso na žaru pa bo mogoče pokusti v novem paviljonu kmetijske zbornice.

Praktično si bo mogoče ogledati pridobivanje ovčjega in kobiljega mleka. Razstavi jahalne opreme in predelave ovčje volne pa bosta dopolnili to panogo.

Razstava konj in ovac poteka pod geslom „Konji in ovce – alternativa na podeželju“.

Pri tem bodo prikazali, kako je mogoče koristiti ovčjo volno in ovčji kozuh kot osnovni proizvod v športnem jahanju.

Na 2. koroškem kmečkem sejmu kmetijske zbornice bodo kmetje prodajali svoje pridelke: meso, ovčji in kozji sir, mošt, sokove, biološke pridelke, jagode, gobe in strd.

Posamezne organizacije Landjugend se bodo predstavile z informacijami o zaščiti okolja in svojem delu.

Cilj posebnih razstav je predstaviti posamezne stroke kmetijstva in hkrati kmeta zblížati s potrošniki.

TV AVSTRIJA 1 **TV AVSTRIJA 2** **TV LJUBLJANA** **TE DNI NA TELEVIZIJI**

PE
11.8.

9.05 Družina Addams; 10.30 Danes se gremo potepat; 13.15 Ambera, velika kurtizana; 15.30 Počitniški spored; 18.00 Mi; 18.30 Full House; 19.17 Znanost danes; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Šport; 20.15 Eurocops: Denar ali življenje; 21.20 Pravnik Kreuzberg; 22.05 Pogledi s strani; 22.15 Trailer; 22.45 V slabi družbi; 0.15 Aktualno; 0.20 High Chaparral.

16.40 Tedaj; 16.45 Ljubljena dežela; 17.30 Uničevalni koral; 18.00 Tom in Jerry; 18.30 Wurlitzer; 19.00 Koroška danes; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Kulturni žurnal; 20.15 Skrivnostna alpska jezera; 21.20 Zadeva: Človekove pravice; 22.00 Čas v sliki; 22.25 Šport; 22.50 Umetnostni komadi; 1.55 Poročila.

16.30 Ponovitev nadaljevanj; 18.00 Dnevnik; 18.10 Spored za otroke: Nevarni zaliv; Škotski ansambel dud; 19.30 Dnevnik; 20.15 Svet nenavadnih sil A. Clarkea; 20.55 Kriminalna zgodba; 21.40 Dnevnik; 22.00 Informativna oddaja za goste iz tujine; 22.05 Poletna noč: N. Barber: Tanamera, singapurski lev; 0.00 Dvojna preiskava, - 1. del am. filma.

Umori in čudni zapleti...

Petek, 11. 8. 1989, TV LJ 1, 0.00 – Pretrujeni detektiv Frank Janek izve za samomor prijatelja, za katerega ni ne pravega motiva ne pojasnila. Hkrati prideta na dan tudi dva nenavadna umora dveh žensk. Obe sta umorjeni na enak način. Preiskava se zaplete, ko sodni medicinci ugotovijo, da sta glavi na trupih žensk medsebojno zamenjani, in Janek sklepa, da je ob umoru isti storilec. V Janevovo življenje poseže še privlačna Caroline, nenavadna prijateljica policaja, ki je storil samomor. Snovi za „dvojno preiskavo“ je torej dovolj...

SO
12.8.

9.05 Družina Addams; 10.30 Pravnik Kreuzberg; 14.30 Ljubljeni Filipini; 14.45 Intimnosti; 16.00 Otroški spored; 18.00 Panoptikum; 18.30 Nogo-met; 19.00 Sedem dni sporeda na 2 kanalih; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Šport; 20.15 Kdor reče A; 22.00 Sheila; 23.55 Aktualno; 0.00 Uničena ljubezen; 1.30 Poročila; 1.35 Ekslibris.

16.00 Gledati v deželo; 17.00 Dediščina očetov; 18.00 Fredy (18. nadaljevanj); 18.30 Slika Avstrije; 19.00 Avstrija danes; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Kulturni žurnal; 20.15 Moulin Rouge; 22.10 Aktualno; 22.15 Šport; 22.45 Dragulj krone; 23.40 Čestitam Avstriji; 0.40 Poročila; 0.45 Ekslibris.

17.00 Ponovitev nadaljevanj; 18.00 Dnevnik; 18.10 Spored za otroke: Robin in Rozi; Zidarja, Bendji, Zlatarjeva zlato, lutkovna igra; 19.05 Risanka; 19.30 Dnevnik; 19.59 Utrip; 20.40 Polet na Kitajsko, am. film; 22.15 Dnevnik; 22.35 Informativna oddaja za goste iz tujine; 22.40 Poletna noč: J. Clavell: Odlična hiša, am. nadaljev.; Samo bedaki in konji.

NE
13.8.

9.05 Zadeva: Človekove pravice; 9.50 Vodne kače; 10.35 Obzornik; 11.00 Iskanje sledov; 14.25 Zvestoba; 15.35 Otroški spored; 17.00 X-Large; 18.30 Full House; 19.15 Loto – žrebanje; 19.30 Čas v sliki; 18.48 Šport; 20.15 Moj prijatelj Harvey; 21.55 Vizije; 22.00 Grofica Marica; 23.45 Šport; 0.20 Aktualno.

9.05 Kulturni obzornik; 9.30 Angel, hudič in demoni; 12.50 1000 mojstrov; 13.00 **Dober dan, Koroška**; 13.20 Športno popoldne; 17.15 Klub seniorjev; 18.00 Fredy; 18.30 Slika Avstrije; 19.00 Avstrija danes; 19.30 Čas v sliki; 19.48 Hiša zakladov Avstrija; 20.15 Ugrabljen; 22.05 Aktualno; 23.40 High Chaparral; 0.25 Poročila.

9.25 Otroška matineja: Živ žav, Nevarni zaliv; 10.45 Siniša Pavič: Boljše življenje; 11.30 Domači ansambli: Beneški fantje; 13.00 Pesem Evrovizije '89; 15.50 M. Zinnerova: Zapisani šoli; 17.10 Casey in njegov konj, am. film; 19.30 Dnevnik; 20.20 Miodrag Karadžić: Djekna še ni umrla; 21.20 Zdravo; 22.50 Informativna oddaja za goste iz tujine.

Moj prijatelj Lautrecovo je beli zajec življenje

Nedelja, 13. 8. 1989, TV A1, 20.15 – Odlični Jimmy Stewart igra Rouga je biografski film o slikarji Henriju de Toulouse-Lautrecu, ki veliki, beli zajec z ime- nom Harvey. Za ostale ljudi je Harvey neviden. Moža hočejo dati v sanatorij, češ da se mu je zmešalo. Na prikupen način se oba – mož in zajec – upreta temu načrtu...

PO
14.8.

8.05 Risanka; 10.30 Ugrabljen; 14.25 Odlični fantje; 15.30 Počitniški spored; 18.00 Mi; 18.30 Full House; 19.17 Znanost danes; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Šport; 20.15 Šport v ponedeljek; 21.08 Mojstri kuhajo; 21.15 Magnum; 22.00 Pogledi s strani; 22.10 Mona Liza; 23.50 High Chaparral; 0.35 Aktualno; 0.40 Ekslibris.

16.40 Tedaj; 16.45 Zemlja živi; 17.30 Lindenstraße; 18.00 Fredy; 18.30 Wurlitzer; 19.00 Koroška danes; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Kulturni žurnal; 20.15 Podoželski zdravnik; 21.15 Šiling, gospodarski magazin; 22.00 Čas v sliki; 22.25 Korak v vesolje; 23.10 Koncert glasbene skupine Gen Verde; 0.15 Aktualno; 0.20 Ekslibris.

16.15 Ponovitev nadaljevanj; 17.45 Zrcalo tedna; 18.00 Dnevnik; 18.10 Utrip; 18.25 Spored za otroke: Radovedni Taček: Jama, Zlatarjevo zlato; 19.05 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.05 Vanča Kljaković: Eksperiment profesorja Hinka Hinčiča; 21.45 Dnevnik; 22.05 Informativna oddaja za goste iz tujine; 22.10 Poletna noč: J. Clavell: Odlična hiša, 'Alo, 'Alo.

Brez žene, a s tremi sinovi

Nedelja, 13. 8. 1989, TV LJ 1, 17.10 – Walter Matuschanskavsky oziroma, kot se je kasneje preimenoval, Walter Matthau je nedvoumno pravi igralec za glavno vlogo v filmu Casey in njegov konj. Matthau je sicer znan zlasti kot komik, zato je njegova vloga v tem filmu nekoliko izjemna. Nastopil je namreč v vlogi očeta treh otrok, ki ga je zapustila žena. Družina živi v precejšnjem pomanjkanju, vendar je oče preveč ponosen, da bi zaprosil za socialno pomoč. Preživlja se kot trener dirkalnih konjev. Ta strast do konjev preide tudi na sina, ki si za prvi zaslužen denar kupi kobilu, katero je oplodil uspešen dirkalni konj.

RADIO KOROŠKA
18.10–19.00

Petek, 11. 8. (dekan P. Kassl) Grafični bienale v Ljubljani – „Skrite umetnine“ – Grad Strassburg – Judenburg: Štajerska deželna razstava – Beneški klasik Sebastiano Ricci

Sobota, 12. 8. Duhovni nagovor (dekan P. Kassl) Voščila (D. Urschitz)

Nedelja, 13. 8. Po zahodni Nemčiji – kulturno-literarni potopis

Ponedeljek, 14. 8. Dr. Andrej Moritsch – Znanstvenik in njegove korenine

Dober dan, Koroška
Spored za 13. 8. 1989, ob 13.00, TV A2

Obir se kruši

Kljub poplavam, požarom in večkratni menjavi lastnikov je Tovarna celuloze Obir na Rebrci dočakala častitljivo starost. Pred stotim, jubilejnim letom ji grozi zaprtje. Kdo je kriv? In predvsem, kaj z delavci v regiji, iz katere se že sedaj izseljujejo mladi? Nedeljska televizijska oddaja bo dogajanje v dolini Bele skušala osvetliti iz ekološkega, političnega in narodnostnega vidika. Dokumentacijo je pripravil Mirko Bogataj.

Datum	Kraj	PRIREĐITVE	Prireditelj
Petek 11. 8. 20.30	Casineum, Vrba	„VERKLÄRTE NACHT“ Kompozicije Šostakoviča, Schöberga.	Neues Musikforum Viktring
Petek 11. 8. 14.00	Palais Crillallnig, Herrengasse 14, Celovec	„DIE HAMMELKOMÖDIE“ oder Advokat Patelin Komedija je nastala okrog l. 1464, na novo prevedel: Gert Hofmann. Igra: „Theater im Innenhof“ Nadaljnje predstave: 12., 13., 14., 16., 17. in 18. avgusta.	
Sobota 12. 8. 20.30	zdravilišni park, Vrba	VEČER SLOVENSKE PESMI IN FOLKLORE Sodelujejo: folklorna skupina SPD Trta, družina Lipuš in moški pevski zbor SPD Jepska Baško jezero. Ob slabem vremenu: v slavnostni dvorani občine.	SPD Drabosnjak na Kostonjah
Nedelja 13. 8. 14.30	Sveto mesto, Zvabek	SREČANJE VIŽARJEV Prireditvev bo ob vsakem vremenu.	KPD Drava v Zvabeku
Nedelja 13. 8. 20.00	gostilna Woschitz na Muti	KOROŠKI VEČER Nastopajo: Mlajša tamburaška skupina iz Loč, folklorna skupina iz Železne Kaple, vokalni ansambel iz Šentprimoža in Podhumški kvartet.	KD Peter Markovič iz Rožeka
Nedelja 13. 8. 18.00	pri Tišlerju, Šentjanž v R.	VAŠKI PRAZNIK V ŠENTJANŽU Na sporedu: otroške igre, kegljanje, srečolov, jedi na žaru, pijače. Kdo ima najboljši mošt? Za zabavo igrata Lojz in Tonč. ob 15.30 nogomet.	Slovensko prosvetno društvo Šentjanž
Nedelja 13. 8. 10.00	na Jepi,	SPOMINSKI DAN ZA JOZIJA MIKLAVČIČA Srečanje na vrhu Jepske ob 10. uri. Gorska maša pri koči na Bleščeci.	SPD Celovec
Petek 18. 8. 20.00	farna cerkev, Šentjakob v Rožu	KONCERT VOKALNEGA ANSAMBLA „KOZAKOV Z VOLGE“ Vstopnina: odrasli 120 šil., šolarji/studentje 60 šil.	Katoliška prosveta Šentjakob
Sobota 19. 8. 20.30	pri Kreuzwirtu, Podjerk	VAŠČANI POJO DOMAČE LJUDSKE PESMI Sodeluje: ansambel Harmonija.	

EKSKURZIJA

Kmečkogospodarske zadruge vabijo na ekscurzijo na KMETIJSKI SEJEM V GORNJI RADGONI, v sredo, 23. 8. 1989 („Dan združnikov Slovenije“). Informacije in prijave: blagovni oddelek združne zveze (tel.: 0 463/262118) in pri krajevnih združenjih.

MENJAVA DENARJA (VALUTE) dne 9. 8. 1989

	dobite (šil.)	plačate (šil.)
za 1 ameriški dolar	\$ 13,05	13,65
za 1 angleški funt	£ 21,00	22,20
za 100 franc. frankov	f 203,00	213,00
za 100 ital. lir	Lit 0,95	1,00
za 100 dinarjev	DIN 0,04	0,07
za 100 švic. frankov	sfr 807,00	827,00
za 100 holand. guldnov	Hfl 615,00	631,00
za 100 nemških mark	DM 694,80	711,80

Posreduje: Posojilnica-Bank Zveza-Bank, Celovec

LOTTO

31. kolo:

1 šestica 10.273.273.-
7 petic z dodatno štev. 489.203.-
273 petic 18.815.-
16.214 štiric 422.-
293.260 trojk 29.-

TOTO

2 x dvanajstica 1.249.394.-
40 x enajstica 31.234.-
379 x desetica 3.296.-

Stave nihče ni uganil.

RAZSTAVE

Celovec
– Kulturna taberna Pri Joklnu: Grafika iz Azerbejdžana. – Galerija 61 (do 24. 8.): SPECTRUM 89 (prodajna razstava del umetnikov prostora Alpe-Jadran); razstava je odprta: od pon. do čet. od 10. do 12. in od 15. do 17. ure, ob pet. od 10. do 13. ure.
Dom umetnikov: „Začetek moderne“ do 9. 9. – Galerija Mohorjeva: Helmut Blažej, „Koroški motivi“, prva samostojna razstava naivnega slikarja Helmuta Blažēja iz Pliberka.

Rožek
– Galerija Rožek – Poletna razstava (Hoke, Caroline, Gradischnig, Schrammel, Staudacher, Vouk...). Razstava je odprta od tor. do nedelje od 16. do 20. ure).

Velikovec
– Zentralsparkasse und Kommerzbank (Zweigstelle Völkermarkt): (do 18. 8.) – G. Hesch, akvareli, oljate slike, mešana tehnika, dizajn na blagu.

Ljubljana
– Moderna galerija (Tomšičeva 14): (do 30. sept.): 18. mednarodni grafični bienale. (Odprto: od tor. do sob. od 10. do 18. ure, ob ponedeljkih zaprto).

SLOVENSKI VESTNIK

Izdajatelj in založnik: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, 9020 Celovec, Tarviser Straže 16. Uredništvo in uprava: 9020 Celovec, Tarviser Straže 16, tel. (0 463) 51 43 00-30/31/32/33/34, telefax (0 463) 51 43 00-71, teleks 42 20 86 ZSO. Glavni urednik: Ivan P. Lukan; urednika: Andrej Kokot, Andrej Mohar. Tisk: Založniška in tiskarska družba z o. j. Drava, Celovec. Zastopstvo za Jugoslavijo: ADIT-DZS, Kardeljeva c. 8/II, p.p. 171 61000 Ljubljana. Letna naročnina: 370 avstr. šilingov; za Jugoslavijo 200.000 dinarjev. Oglasi: 1/1 stran 12.000 avstr. šilingov, za Jugoslavijo 10.000.000 dinarjev.

od
vse povsod

Jen in rakete

Japonska se je pozno vključila v vesoljsko tekmo in v ta namen še vedno namenja malo denarja. Zdaj so Japonci sprejeli desetletni načrt, katerega cilj je razvijanje robota, ki bi v vesolju lahko samostojno sestavljal in popravljajal satelite in drugo opremo. Strokovnjaki pa napovedujejo, da bo imela Japonska v bližnji prihodnosti tudi močne rakete, s katerimi bo opravljala komercialne polete.

Metulji muzej

V Londonu so pred kratkim odprli prvi muzej živih metuljev na svetu. Lastnik Clive Farrell ima v svoji zbirki tako znamenite primerke kot so to severnoameriški monarh, južnoameriški poštni sel (ker sleherni dan naredi isto pod med rožami), admiral, a tudi citrončka ni pozabil. Med rastlinjem v „muzeju“ je mogoče videti tudi bube, zapredke in gosenice.

Kje so res alge?

V italijanskem časopisu „La Republica“ so te dni objavili članek posebnega poročevalca z jugoslovanske strani Jadrana. Novinarja so pri rešerširanju v italijanskem Riminiju opozorili, da so alge tudi ob jugoslovanski obali; samo da tam o njih ne pišejo. Ko je poročevalec to preverjal, je našel samo čisto, modro vodo in obilo nemških letoviščarjev. Le v okolici Zadra je bilo tudi nekaj alg.

V Rimu pa so medtem sklicali nujen sestanek pristojnih ministrstev in predstavnikov italijanskih pokrajin, da se dogovorijo, kako je treba ukrepati ob pričakovanem poginu rib zaradi alg in umazanije v zahodnem delu Jadrana.

Čebelar, pisatelji in Moik?

Julija so se na Dunaju sestali uredniki programov avstrijske (ORF) in ljubljanske radiotelevizije (RTV). Izmenjali so informacije o medijskih dogajanjih znotraj obeh televizijskih zavodov in se dogovorili za prihodnje sodelovanje. TV Ljubljana bo dopisnikom ORF nudila pomoč pri delu v Sloveniji in pripravili bodo novo skupno oddajo v okviru omizja Klub 2.

Obe strani tudi podpirata zamisel o tesnejši povezavi med studiji v Celovcu, Gradcu in TV Ljubljana. Na kulturnem področju je ORF

ponudil možnost predvajanja prispevkov iz Slovenije v dnevni oddaji Kultur Journal in tedenskem Spectrumu. V programu te oddaje bo ORF

**Slovenski vestnik
dvakrat tedensko**

skušal predvajati dokumentarno oddajo ljubljanske televizije o znamenitem čebelarju Antonu Janši, saj bodo jeseni na Dunaju v prenovljenem etnografskem muzeju odprli razstavo o slovenskem čebe-

larstvu in panjskih končnicah.

Poleg tako konkretnih primerov so na seji obravnavali še številne druge možnosti sodelovanja kot so priprava igranega filma po romanu Zakonca iz ulice Rosetti Fulvia Tomizze realizacija, tv-esejev o Cankarju in Prešernu, ideja lahkotnejših tv-iger o prigradah in življenju ob meji. ORF ponuja prenose resne glasbe s festivalov v Salzburgu in Bregenzu, v Ljubljani pa se potegujejo za Moikov „Musikantenstadl“. Da to le ne bo preveč lahkotno...

Predsednik Slovenskega prosvetnega društva „Valentin Polanšek“ na Obirskem dr. Gustav Brumnik je minulo nedeljo na vrhu Obirja pozdravil šte-

Pohod na Obir

vilne udeleženke in udeležence pohoda, ki ga to društvo prireja v spomin Hermanu Veliku in Valentinu Polanšku.

Na Obirju se vsako leto zberejo številni prijatelji pokojnih kulturnikov, ki sta nas mnogo prezgodaj zapustila

SLOVENSKI VESTNIK – ŠPORT

Kapetan Liesnig (Pliberk) se je okrepčal po uspešnem nastopu moštva v pokalu.

Slika: Rullitz

Pliberk izločil drugoligaša

Moštvo Ivana Ramšaka je pred 500 gledalci premagalo štajerskega drugoligaša LUV Graz z 2 : 0. Pliberški igralci so se vseh devetdeset minut držali navodil Ramšaka in tudi v fazah, ko so Štajerci silovito napadali, igrali hladnokrvno, brez nervoze, a tudi brez obotavljanja.

V dobri igri se je v 30. minuti prvič zatresla mreža. Pachoinik je spotikajoč se pred golom z glavo še dosegel žogo in jo poslal mimo graškega vratarja v desni spodnji

kot. Potem pa so se vrstile priložnosti za obe ekipi. Pliberčani so hoteli drugi gol, gostje pa izenačenje. Predvsem v prvih desetih minutah po odmoru so pobudo prevzeli Štajerci. V pliberški obrambi sta se izkazala Hutter in Terčič, v sredini pa Dlopst. Izvrstno je zaigral Kristijan Wöbl, znašel se je v vseh pozicijah: branil je, napadal in seveda „kikal“. S takšno podporo sta imela nekaj možnosti Pahoinik in Skof, ki pa jih je odlični vratar

Mörth vse preprečil.

Iz prostega strela, katerega se bodo v Pliberku še dolgo spominjali, je Krausler dosegel drugi gol. Trener Ramšak, ki je svoje moštvo na to tekmo taktično odlično pripravil, se je lahko jezil na nekatere domačine, ki, namesto da bi navijali za svoje moštvo, le godrnjajo in s tem sami sebe delajo važne. Pohvalo zaslužijo prav vsi pliberški igralci, ki si za tretje kolo želijo prominentnega nasprotnika.

SLOVENSKI VESTNIK – ŠPORT

Koroški klubi v pokalu uspešni

V torek je štirim klubom Koroške nogometne zveze uspelo napredovati v tretje kolo avstrijskega pokalnega tekmovanja: Spittal, Austria, WAC in Lienz. Za največje presenečenje je poskrbel Lienz, ki je premagal prvoligaša Vorwärts Steyr z 1:0. Steyr je tako edini prvoligaš, ki je izpadel v drugem kolu pokalnega tekmovanja.

Drugoligaš Spittal je pregazil tirolskega deželnega ligaša

Burger iz moštva

SAK je slenil, da Richard Burger zaenkrat ne bo več igral v prvi ekipi. Kot je znano, se je Burger po svoji zamenjavi v tekmi proti Šentvidu hudoval nad moštvom in trenerjem. Sekcijski vodja Albin Waldhauser je izjavil, da „vsa vrata še niso zaprta“, kar pomeni, da je Burger sicer suspendiran, če pa se bo opravičil, bo morda spet smel igrati.

Axams kar z 9:1. Napadalcii trenerja Luderschjerja so se s tem ogreli za sobotni derbi s celovško Austrijo, ki je v svoji pokalni tekmi dosegel le tretjino spittalskega rezultata – 3:1 v Linzu proti St. Magdalena, drugi zgornjeavstrijsko – koroški dvoboj tega kola pa se je končal z gladko zmago LASK v Brežah (4:0). Pred leti ga je izločil SAK v streljanju enajstmetrovk, letos pa je SAK izpadel že v prvem kolu. Srečanje deželnih ligašev Grieskirchen (Zgornja Avstrija) in Wolfsberger AC je prineslo zmago Korošcem z rezultatom 5:2. WAC je že od začetka tekme igral zanesljivo in z zgodnjim golom (Huber v 11. minuti) spraval Grieskirchen s tira. Naslednje kolo pokalnega tekmovanja bo šele 1. novembra.

TERMINI

NOGOMET

Sobota, 12. 8. 1989: WAC – ATUS Borovlje (18), Zitara vas – ASV (18), Šentandraž – Dobriča vas (18), Galicija – Grebinj (17.45), Zelezna Kapla – Sele (17.30), Pokrče – Šmihel (17.30).

Nedelja, 13. 8. 1989: SAK – Irtschen (18), Pliberk – Breže (17.30), Bilčovs – Bad St. Leonhard (17.30), Globasnica – Metlova (17), Zrelec – Mostič (17.30), Wietersdorf – Klopinj (10.30).

Obvestilo

Cenjene bralke in bralce obveščamo, da bo naslednja številka Slovenskega vestnika zaradi praznika izšla šele v petek, 18. avgusta.